

KRONIEK.

DE CHOC-BOK.

Wat wonder samenstel is toch 's mensen bewustzijn en meer dan wonder nog het niet-bewustzijn.

Als kleine jongen hielp ik voor de kermis een draaimolen bouwen; vrijwillig natuurlijk, om 't mooie spul gauwer te doen groeien, zooals jongens zijn. Bij die gelegenheid was het, dat een bok, waarmee de as van de molen zou worden gesteld, kantelde, in zijn val m'n achterhoofd raakte en mij bewusteloos sloeg. 't Werd een droef geval voor wie van me hielden en een interessant geval voor de dokters. Maar, onkruid ... enz., nietwaar? Na vier weken won de taaie jeugd het pleit en was voor de dokters het interessante er af — tenminste dat dachten ze.

Maar 't is anders! Want nu, na dertig jaren nog, kan ik geen bok zien of ik ben wèg. En 't gekke is, dat hoeft geen houten bok te zijn, geen takeltoestel meen ik, neen, al wat men in 't Hollandsch „een bok” noemt is in staat mij „raar” te maken. 'k Weet wel, dat ik mij ongelukkig uitdruk, maar 't is ook bijna ondoenlijk om een ander juist te vertellen wat me dan overkomt. Het draait achter in m'n hersens, er knapt ergens iets in mijn schedel, m'n hoofd loopt leeg en ik ben niet meer hier maar ergens anders, in andere landen, in andere tijden; m'n ziel, m'n karma, m'n Ik, hoe je 't maar noemen wil is weg uit het omhulsel, waarin zich gewoonlijk de nog huidige hoofdredacteur van dit illustre periodiek verschuilt; kortom ik bèn B. R. B. niet meer, maar ... ja, wie weet wie ...?

Zóó gebeurde het nu al weer 'n maand geleden, dat ik m'n huisge-
nooten de stuipen op het lijf joeg. De laatste post bracht een brief,
op het oog een heele gewone brief, die ik open maak en lees — en ...
ik lig van m'n eigen... ..
... ..

Goddank, dat ik eindelijk tenten zag! Dagen had ik gezworven, bij het zoeken naar een bron aan het dolen geraakt en m'n stam verloren. Dorst en honger en moeheid kwelden mij en toen ... de tenten!

Tenten van vreemde herders, die mij liefderijk opnamen en lafenis schonken.

Ik zit te midden van deze mannen aan de voeten van den oudste hunner, een eerwaarde grijsaard, die zij Aäron noemen, den „brenger van het licht.” Hij onderricht mij, leergierige knaap, in de gewoonten en gebruiken van het oude volk.

De dagen groeien tot weken en de weken groeien tot maanden en ik trek mee van weidē tot weide en word één met mijn nieuwe broeders. Tot de dag der verschrikking.

's Morgens riep Aäron mij tot zich en zeide: „mijn zoon, tot groote eer heb ik U uitverkoren. Plaats U tot aan mijn linker hand en wacht de dingen, die zullen komen. En hij riep het volk om zich samen en vermaande het volk en onderhield het over zijne zonden.

En ten slotte sprak hij:

„Men brenge mij een bok. Ik zal mijn handen leggen op den kop van dien levenden bok en daarover belijden al de zonden en schulden van de Intellectualieten en ze leggen op den kop van dien bok. En dan zal ik een man aanwijzen, die aan een koord dien bok de woestijn in zal leiden. En zoo zal de bok al onze schulden wegdragen.”

Aldus sprak en deed Aäron. En toen riep hij mij tot zich *en wilde mij opdragen de bok de woestijn in te brengen!*

Tik! klinkt het in m'n hoofd; 't een of andere palletje springt op z'n plaats.

„Gelukkig!” hoor ik naast me zeggen, „hij komt weer bij.”

Ik bèn bij en in m'n handen rust geen koord, maar 'n briefje van m'n goede vriend van Hasselt, 'n briefje met een motie ...

En nu bestormen mij de vragen met razende snelheid.

Wie is de bok?

Wat is de bok?

Is van Hasselt een bok?

Lijkt hij op Aäron?

Is Piet Buisman een bok?

Moet ik hem de woestijn in sturen?

Is Nord een Intellectualiet?

Of óók een bok?

Kan hij naar Azazel loopen?
Ben ik de bok?
Is 't H. B. een heel stel bokken?
Of zijn er geiten bij?
Of is de motie een bok?

Omdat ik *nooit* persoonlijk ben, stel ik voor het laatste met algemeene stemmen aan te nemen.

B. R. B.